

PATVIRTINTA
Klaipėdos Adomo Brako dailės mokyklos
direktorius 2015 rugpjūčio 25 d.
įsakymu Nr. V1-27

**KLAIPĖDOS ADOMO BRAKO DAILĖS MOKYKLOS
NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ANKSTYVOJO DAILĖS
UGDYMO PROGRAMA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Ankstyvojo dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programa) paskirtis – užtikrinti formalųjį švietimą papildančio ugdymo kokybę.
2. Programos trukmė – 1 metai.
3. Igyvendinant Programą, mokomasi grupėje.
4. Klasėje, grupėje mokinį turi būti ne mažiau negu 12. Klasė, grupė gali būti dalijama į pogrupius.
5. Mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės:
 - 5.1. dailės dalykams pritaikytos klasės su molbertais, stovais, stalais, specialiu apšvietimu.
 - 5.2. kompiuterinė, demonstracinė įranga;
 - 5.3. vaizdinė, informacinė ir metodinė medžiaga bei priemonės;
 - 5.4. mokinį darbams eksponuoti pritaikytos erdvės su ekspozicine įranga.
6. Baigusius programą mokiniams rekomenduojama dailės ugdymą testi, renkantis pradinio dailės formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.

**II SKYRIUS
PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI IR STRUKTŪRA**

7. Programos tikslas – padėti mokiniams įgyti, nuosekliai ir sistemingai ugdyti dailės srities meninius gebėjimus, individualumą, kultūrinį sąmoningumą, estetinę nuovoką, tenkinti dailės pažinimo ir raiškos poreikius.
8. Programos uždaviniai:
 - 8.1. atskleisti ir plėtoti mokinį kūrybinius ir meninės raiškos gebėjimus, puoselėti vaikų kūrybos spontaniškumą ir individualumą;
 - 8.2. sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius, gebėjimus atitinkančias dailės ugdymo formas;
 - 8.3. suteikti galimybę mokiniams plėsti vaizduojamą patirtį, ją panaudoti savo išgyvenimui ar idėjų vaizdavimui;
 - 8.4. padėti išmokti naudotis pagrindinėmis dailės raiškos meninėmis bei techninėmis priemonėmis, domėtis savo krašto ir pasaulio kultūra, ugdyti supančio pasaulio įvairovės suvokimą.
9. Programą sudaro dailės pažinimo ir raiškos dalykas.

**III SKYRIUS
DAILĖS PAŽINIMAS IR RAIŠKA**

10. Dailės pažinimo ir raiškos paskirtis – suteikti dailės suvokimo pradmenis ir formuoti pradinius dailės raiškos įgūdžius.
11. Dailės pažinimo ir raiškos tikslas – ugdyti gebėjimus dailės priemonėmis perteikti regimajį bei vaizduotės pasaulį, įgyti kūrybos proceso suvokimo pradmenis.
12. Dailės pažinimo ir raiškos uždaviniai:
 - 12.1. ugdyti pradinius grafinės, spalvinės, erdinės raiškos įgūdžius;
 - 12.2. formuoti pradinius įgūdžius, dirbant su skirtingomis medžiagomis bei priemonėmis, supažindinti su įvairiomis technikomis;

12.3. ugdyti dailės kūrinio ar reiškinio suvokimo pradmenis, formuojant aplinkos stebėjimo, analizavimo įgūdžius, skatinti juos pritaikyti, įgyvendant savo kūrybinius sumanymus.

13. Dailės pažinimo ir raškos veiklos sritys:

13.1. spalvinė, grafinė ir erdinė raiška;

13.2. dailės pažinimas ir reflektavimas.

14. Dailės pažinimo ir raškos mokymas:

14.1. 4 valandas per savaitę;

14.2. Veiklos sritys gali būti integruoamos;

14.3. gali būti sudarytos mobilios grupės;

14.4. užsiėmimai gali būti organizuojami gamtoje, muziejuose, galerijose ir kt.;

14.5. derinami informaciniai ir kūrybiniai metodai;

14.6. ugdymas individualizuojamas, lanksčiai pritaikant užduotis, laiduojant mokinio gebėjimų plėtotę bei poreikius, ugdomas pastabumas, nestandartiškas kūrybinis mąstymas, skatinama stebeti aplinkinį pasaulį, gamtos reiškinius, dailės kūrinius.

15. Dailės pažinimo ir raškos dalyko mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - spalvinė, grafinė ir erdinė raiška

Nuostata – įsitraukti į kūrybos procesą. Vizualizuoti savo idėjas piešiant, tapant ar lipdant. Išbandyti skirtinges medžiagas ir technikas. Pasitikėti savo meniniais gebėjimais ir drąsiai kurti. Domėtis savo krašto kultūra

Esminis gebėjimas: kelti ir įgyvendinti vizualias idėjas, išbandant grafines, spalvines, erdvines raškos priemones bei technikas

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti sumanymus, vizualias idėjas ar vaizduoti pasirinktus motyvus, komponuojant plokštumoje ar erdvėje.	1.1.1. Kelti ir vystyti vizualių sumanymus; 1.1.2. pasirinkti vaizdavimo motyvus; 1.1.3. stebeti ir analizuoti supančią aplinką; 1.1.4. semtis vizualių idėjų stebint tautodailės ir profesionaliojo meno kūrinius; 1.1.5. komponuoti erdvines formas, motyvus ar atskirus elementus apibrėžtoje plokštumoje.
1.2. Naudotis elementariomis spalvinės, grafinės ir erdinės raškos techninėmis priemonėmis, įgyvendinti sumanymus, naudojant nesudėtingas technikas.	1.2.1. Atpažinti ir skirti elementarias piësimo bei grafikos priemones bei medžiagas, žinoti tradicinius jų naudojimo būdus, išbandyti nesudėtingas technikas; 1.2.2. skirti kelias tradicines tapybines priemones bei dažus, žinoti pagrindines jų savybes, išbandyti nesudėtingas technikas; 1.2.3. skirti pagrindines skulptūros priemones ir medžiagas, žinoti elementarius lipdybos ir konstravimo būdus, išbandyti nesudėtingas technikas.
1.3. Kuriant naudoti pagrindinius meninius raškos elementus ir priemones.	1.3.1. Išgauti įvairių atspalvių maišant pagrindines, papildomas, chromatines bei achromatines spalvas. Pasirinkti spalvų derinius; 1.3.2. naudoti įvairias linijas, dėmes, formas, išgauti skirtingu tonu, tekštūrų; 1.3.1. lipdyti, konstruoti ir jungti įvairias erdvines formas, bendrais bruožais perteikiant jų charakterį bei paviršių faktūras.

2. Veiklos sritis - dailės pažinimas ir reflektavimas
--

Esminis gebėjimas – reflektuoti ir įsivertinti dailės, kultūros paminklus bei reiškinius, taikyti dailės pažinimo įgūdžius praktinėje veikloje ir gyvenime

Gebėjimai	Žinios ir supratimas
-----------	----------------------

2.1. Susieti kūrinio nuotaiką su dailės raiškos priemonėmis.	2.1.1. Paaiškinti vartojamus elementarius dailės terminus; 2.1.2. atpažinti ir skirti pagrindines dailės rūšis, žanrus ir kai kurias technikas; 2.1.3. vartojant elementarias dailės sąvokas apibūdinti kūrinio keliamą įspūdį, nuotaiką.
2.2. Ižvelgti tautodailėje, meniniame palikime ir šiuolaikiniame mene raiškos priemonių kaitą.	2.2.1. Išvardinti esminius tautodailės bruožus; 2.2.2. atpažinti keletą lietuvių liaudies meno simbolių, juos paaiškinti.
2.3. Stebėti ir vertinti savo, kitų kūrybą bei pasiekimus parodose, meninėse akcijose, projektuose.	2.3.1. Pasirinkti ir išvardyti dailės kūrinio vertinimo kriterijus; 2.3.2. apibūdinti pasirinktus darbus, pagersti savo nuomonę.

16. Dailės pažinimo ir raiškos turinio apimtis:

16.1. Spalvinė, grafinė ir erdvinė raiška:

16.1.1. Komponavimas plokštumoje, erdvinės formos kūrimas, formų komponavimas tarpusavyje; teminės kompozicijos. Nesudėtingi funkcionalūs objektai. Kūrinio idėja, perteikiama nuotaika;

16.1.1.2. Tapymas guašu, akvarele. Piešimas pieštuku, tušu, kreidelėmis ir kt. Lipdyba iš plastilino, erdvinių formų kūrimas lankstant, konstravimas iš įvairių medžiagų. Karpymas, lankstymas, aplikacija, koliažas, grotės, atspaudai, nesudėtingos grafikos technikos, įvairios mišrios bei eksperimentinės technikos ir kt.

16.1.1.3. Pagrindinių, papildomų chromatininių ir achromatininių spalvų maišymas, atspalviai, šiltos – šaltos, šviesios – tamsios spalvos, nuotaikos kūrimas spalvomis. Taškas, linija, dėmė, tonas, štrichas, tekstūra. Geometrinės ir gamtinės formos, paviršiaus charakteris, faktūra, reljefas, įspaudai, funkcionalios formos. Ritmas, statika – dinamika, simetrija – asimetrija, kontrastas – niuansas.

16.2. Dailės pažinimas ir reflektavimas. Menas mūsų aplinkoje. Menas kaip žaidimas. Dailės terminai. Dailės rūšys ir žanrai. Plastinės kalbos elementai. Etnokultūra: kalendorinės šventės, papročiai, pasakos, simboliai. Tautodailė: formos, medžiagos, dekoras, ornamentas, spalvos. Dailės kūrinio analizės pradmenys.
